

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Зээлийн батлан даалтын тогтолцоог дэмжих, замаар эдийн засгийг төрөлжүүлж, ажлын байрыг нэмэгдүүлэх төслийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: СНАГ-2025/116/НА-СТА-ТХН

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn</p> <p>Улаанбаатар хот 2025 он</p>	<p>Санхүү,нийцлийн аудитын газрын захирал, тэргүүлэх аудитор: Ц.Наранчимэг Утас:51-261665 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn</p> <p>Аудитын менежер: Э.Энхбаатар Утас:51-261885 Цахим хаяг: Enkhbaatare@audit.gov.mn</p> <p>Аудитор: Г.Мөнхчимэг Утас: 51-261628 Цахим хаяг: Munkhchimegg@audit.gov.mn</p> <p>Бэйкер Тилли Далайван Аудит ХХК-ийн Ерөнхий захирал: Ц.Жигдэн Утас: 7000-5401 Цахим хаяг: info@btdalaivanaudit.mn</p>
--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

Засгийн газрын IV байр, Бага тойруу 3,
Чингэлтэй дүүрэг, Улаанбаатар хот, 15160
Утас: 26 04 37, Факс: (976-51) 26 42 30,
Цахим шуудан: info@audit.gov.mn,
Цахим хуудас: www.audit.mn

ЗЭЭЛИЙН БАТЛАН ДААЛТЫН
ТОГТОЛЦООГ ДЭМЖИХ ЗАМААР
ЭДИЙН ЗАСГИЙГ ТӨРӨЛЖҮҮЛЖ,
АЖЛЫН БАЙРЫГ НЭМЭГДҮҮЛЭХ
ТӨСЛИЙН ЗОХИЦУУЛАГЧИЙН АЛБАН
ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ
С.ЦОГТСАЙХАН ТАНАА

2025.03.25 № 07/1190
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Зээлийн батлан даалтын тогтолцоог дэмжих, замаар эдийн засгийг төрөлжүүлж, ажлын байрыг нэмэгдүүлэх төслийн 2024 оны санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Зээлийн батлан даалтын тогтолцоог дэмжих, замаар эдийн засгийг төрөлжүүлж, ажлын байрыг нэмэгдүүлэх төслийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Төсөл Хэрэгжүүлэх Нэгж нь тайлант онд Хөдөө аж ахуйг дэмжих зээл, Хоршооны гишүүн малчны зээл, Дулаан үйлдвэрлэгч аж ахуй нэгжүүдийг дэмжих зээлийг арилжааны банкнуудтай хамтран шинээр нэвтрүүлсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Тайлант онд арилжааны 7 банкаар дамжуулан 40,205,842.5 мянган төгрөгийн 100.0 хувийн батлан даалт, 6,779,140.0 мянган төгрөгийн 20.0 хувийн нэмэлт эх үүсвэрийн батлан даалтыг санхүүжүүлсэн байна.

Төсөл Хэрэгжүүлэх Нэгж нь тайлант оны эцэст 449 жижиг дунд үйлдвэрлэгчдийн 145,385,443.6 мянган төгрөгийн батлан даалтын үлдэгдэлтэй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Төсөл Хэрэгжүүлэх Нэгжийн тайлант оны төлөвлөгөөнд 3 зорилтын хүрээнд 7 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 94.9 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ, НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	56,319,790,641.52	9,289,757,872.76
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	56,319,790,641.52	1,216,436,475.03
31200	Банканд байгаа бэлэн мөнгө	56,319,790,641.52	1,216,436,475.03
31210	Төгрөг	56,319,790,641.52	1,216,436,475.03
31211	Төрийн сангийн харилцах	36,474,917,168.96	
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	19,844,873,472.56	1,216,436,475.03
33	АВЛАГА		8,073,321,397.73
33500	Бусад авлага		8,073,321,397.73
33510	Байгууллагаас авах авлага		8,073,321,397.73
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН		
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ		
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	56,319,790,641.52	9,289,757,872.76
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	10,500.00	
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	10,500.00	
41360	Бусад өглөг	10,500.00	
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	10,500.00	
42	УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР		
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	56,319,780,141.52	9,289,757,872.76
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	56,319,780,141.52	9,289,757,872.76
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал		
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	56,319,780,141.52	9,289,757,872.76
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	42,664,108,551.88	56,319,780,141.52
51220	Тайлант үеийн үр дүн	13,655,671,589.64	(47,030,022,268.76)
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	56,319,790,641.52	9,289,757,872.76

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	36,666,746,837.88	
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО		
110	Орлогын албан татвар		
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар		
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	36,666,746,837.88	
120	Нийтлэг татварын бус орлого	36,666,746,837.88	
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	36,666,746,837.88	
1200044	Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжих	36,666,746,837.88	
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН		
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	36,666,746,837.88	
IV	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН		
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	23,011,075,248.24	47,030,022,268.76
225004	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний гарз	413,550,648.24	45,022,972.36
225006	Гадаадын төслийн зээлээс санхүүжих дамжуулан зээлдүүлэх	22,597,524,600.00	46,984,999,296.40
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	13,655,671,589.64	(47,030,022,268.76)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	40,262,215,822.67	2,279,846,575.51
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО		
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	36,666,746,837.88	
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих		
1200044	Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжих	36,666,746,837.88	
120009	Бусад орлого	3,595,468,984.79	2,279,846,575.51
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,595,470,185.79	10,353,195,273.24
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,595,470,185.79	10,359,195,273.24
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	3,595,470,185.79	10,359,195,273.24
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,595,470,185.79	10,353,195,273.24
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,595,470,185.79	10,353,195,273.24
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	36,666,745,636.88	(8,073,348,697.73)
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	(23,011,075,048.24)	(47,030,005,468.76)
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	22,597,524,400.00	46,984,982,496.40
232001	Гадаадын төслийн зээлээс санхүүжих зээл	22,597,524,400.00	46,984,982,496.40
25	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДАЛ	413,550,648.24	45,022,972.36
250001	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний гарз	413,550,648.24	45,022,972.36
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	13,655,670,588.64	(55,103,354,166.49)
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	42,664,120,052.88	56,319,790,641.52
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	56,319,790,641.52	1,216,436,475.03

Зээлийн батлан даалтын тогтолцоог дэмжих, замаар эдийн засгийг төрөлжүүлж, ажлын байрыг нэмэгдүүлэх төслийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

2.4 Аудит хийсэн ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл		42,664,119,051.88	42,664,108,551.88
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт		(10,500.00)	(10,500.00)
4	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл		42,664,108,551.88	42,664,098,051.88
5	Тайлант үеийн үр дүн		13,655,671,589.64	13,655,671,589.64
6	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл		56,319,780,141.52	56,319,780,141.52
7	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт			
8	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл		56,319,780,141.52	56,319,780,141.52
9	Тайлант үеийн үр дүн		(47,030,022,268.76)	(47,030,022,268.76)
10	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл		9,289,757,872.76	9,289,757,872.76

2.5 Аудит хийсэн ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	46,985,000,000.00	46,984,982,496.40	17,503.60	99.9
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ				
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	46,985,000,000.00	46,984,982,496.40	17,503.60	99.9
232001	Гадаадын төслийн зээлээс санхүүжих зээл	46,985,000,000.00	46,984,982,496.40	17,503.60	99.9
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР				
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС				
350004	Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжих				
	Балансын тохируулга		45,023,728.66		
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		56,319,790,641.52		
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		1,216,436,475.03		
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	6	6	0.00	100.0
620001	Удирдах ажилтан	1	1	0.00	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	5	5	0.00	100.0

3. АУДИТААР ИЛЭРСЭН АЛДАА, ЗӨРЧЛИЙН НЭГТГЭЛ

3.1 Аудитаар нийт 53,851.0 мянган төгрөгийн 1 алдаа илэрснийг залруулсан.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Хүүгийн орлогыг сангийн дансаар дамжуулан бүртгэсэн	1	53,851.0			1	53,851.0	1	53,851.0				
Дүн	1	53,851.0			1	53,851.0	1	53,851.0				

3.2 Аудитаар илэрсэн 8,310.0 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах зөвлөмж өгсөн.

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Батлан даалтын зарлагын гүйлгээг илүү шилжүүлж сангаас авлага үүсгэж бүртгэсэн	1	8,310.0					1	8,310.0				
Дүн	1	8,310.0					1	8,310.0				